

SLOVENSKI NAROD.

Izplača vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 8 gld., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštne znaša.

Za oznaniplačuje se od štiristopne petit-vrstne po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Stambulov.

Iz Sredca prihaja poročilo o groznom hudo delstvu. Predvčeraj zvečer so morilci napali na ulici bivšega ministerskega predsednika Stefana Stambulova. Stambulova je zadela roka morilcev v najlepši dobi 41 let. Ker se je slučajno dogodek prigodil ravno sedaj, ko je bolgarsko odposlanstvo v Peterburgu, seveda nemško-liberalni in drugi Slovanom sovražni listi pšejo, da je to vee v nekaki zv-zvi, da so Stambulova morilce najeli njegovi politični nasprotniki.

Kdor stvari nepristransko sodi, mora pritrditi, da se o povodu napada sedaj še govoriti ne more. Stambulov je imel veliko osebnih nasprotnikov in tudi bi ne bilo čudno, če so ga ti skušali spraviti iz sveta. Narod je bil naj takoj jezen, da se po svojem padcu sprva ni upal niti na ulico. Hišo njegovo so morali stražiti vojaki in redarji, če ne, bi jo bilo razrušilo prebivalstvo.

Kdor pozna Stambulovljevo vladanje, se ne bode čudil taki jezi naroda bolgarskega proti njemu. Njegovo vladanje bode zapisano s krvjo najboljših mož v bolgarski zgodovini. Veliko je število bolgarskih rodoljubov, katere je ou dal postreliti, ali jih je pa fizično in duševno dal ugonobiti v jetnišnicah. On ni trpel nobenega ugovaranja, vse se je morallo njemu pokoriti. Po vseh krajih je imel nastavljene svoje ljudi, ki so terorizovali ljudstvo. Pod vlado Stambulova ni bilo govoriti o nobeni volitveni svobodi, pa tudi ne o neodvisnosti sodnikov.

Politika Stambulova pa ni bila le grozovitna, temveč naravnost nasprotna čuvstvom bolgarskega naroda. Bolgari so vedno ohranili v srcu čuvstvo hvaležnosti do Rusije, ki jih je osvobodila turškega jarma, a Stambulov je vse storil, da odtuji Bolgare Rusiji. Kdor se je kje upal pokazati svojo naklonjenost Rusiji, je moral v ječo. Čuditi se je skoro, da je narod še tako dolgo trpel vsa ta zlodejstva, in si to moremo le tolmačiti s potrežljivostjo bolgarskega naroda, ki se je navadil trpeti za večstoletnega turškega gospodstva. Bolgari so bili vajeni ostrih gospodarjev, vsaj je znano, kako je vladel Midhad paša, ko je bil guverner v Bolgariji. Ta turški paša je pa pri vsej svoji ostrosti vsaj nekaj

skrbel za deželo, a Stambulov jo je pa le zavlekel v dolbove.

Seveda bistrega uma Stambulovu ne moremo odrekati. Če tudi njegove studije niso bile posebno popolne, vendar je bil precej izveden v raznih stvareh, tudi v diplomatskih poslih. Tudi se ne dajo oporekati njegove zasluge za bolgarski narod v njegovi mladosti. Stambulov spada med tiste, ki so narod pripravljali z besedo in dejanjem za vstajo proti Turkom. Kot mladenič je skladal pesmi, v katerih je svoje rojake vzpodbjal, da začno boj za osvobojenje in bil je tudi med organizatorji vstaje v Bolgariji pred rusko-turško vojno. Zato se njemu ne more odrekati vsak bolgarski patriotizem, samo da je bil preveč bolgarski separatist in da ga je prenagla sreča bila naredila preveč prevzetnega.

Sicer pa tudi ne moremo le njega delati odgovornega za vsa njegova dela. Nanj je uplivala tuja diplomacija, katera iz političnih ozirov hoče razdvojiti Ruse in Bolgare. Škoda je, da ni spoznal, da s tem škoduje tudi svoji deželi.

Da bi bil napad političen, se nam zaradi tega ne zdi verjetno, ker je Stambulov bil vsekakdo sedaj že mrtev v politiki in torej ni bilo političnega uzroka, ga odstranjeli.

Tragični dogodek v Sredci pa moramo le obsojati in obžalovati. Slovanski nasprotniki ga bodo gotovo izkoristili proti bolgarskemu narodu. Obžalovati je to tembolj, ker se je to zgodilo baš sedaj, ko se začenja gibanje v Makedoniji in bi Bolgari potrebovali simpatij civilizovanega sveta. Saj že tako Slovanom nasprotui listi skušajo za svobodo boreče se Slovane razglasiti samo za roparje in morilce. Sicer se pa dogajajo taki napadi tudi v civilizovanih državah, vsaj ni tako dolgo, ko je pod roko morilca bil umrl celo predsednik francoske republike, zato pa omikana Evropa zaradi tega napada nima povoda kazati na Bolgare, kajti tudi marsikje drugod ni bolje.

Državni zbor.

Na Dunaju, 16. julija.

Začetkom današnje seje je predsednik Chlumecy naznanil, da se bo tekoča sesija zaključila

melo po vsem Celovci ob tej senzaciji vesti, stranki dvobojevnikov pa sta se začeli zopet približevati druga drugoj delujoč na to, da se staro prijateljstvo obnovi tudi med stotnikom K. in pl. Zs. —

Nekega večera sedel sem sam v kavarni prebirajoč baš došle časnike. Zunaj je deževalo.

Kar začujem glas Strnadov, ki je vstopil z neznanim mi ogerskim nadporočnikom. Prišla sta naravnost k meni.

„Vedel sem, da Te dobim zakopanega med časniki!“ — dejal je Strnad veselih lic ter prisostvil: „Tu — moj brat.“

Strnadov brat je bil prvi Heraklej; velik kot gora in širok čez prsi in pleča, da bi se lahko ruval z medvedom. V obraz je bil zagoren, kot bi potoval celo leto po afriški Sahari; črni gosti lasje, ki so bili pa na sencih že malo pomešani s sivimi, in čez mero dolgi brki pod nosom so mu dajali uprav junaško zunanjost. Prvo pa, kar sem zapazil na njem, sta bila dva obrunka zaceljenih ran, ki sta se mu vlekla po čelu in levem licu.

„Pa tako nenadejano! — Povedal mi nisi ničesar o tem!“ — obrnil sem se do prijatelja, ko sta prisledila.

v soboto, potem pa se je nadaljevala razprava o proračunu trgovinskega ministerstva.

Posl. dr. Menger se je bavil z vprašanjem o lokalnih železnicah, je potem obširno polemizoval z Liechtensteinom in naposled strastno napadl protisemite.

Posl. grof Kounic je govoril o obrtnih stvareh in ostro prijema dunajske konfekcijonarje.

Posl. Szczepanowski se je potegoval za kapitalizem in skušal pobiti Liechtensteinova izvajanja.

Z Mengerjem sta polemizovala posl. Liechtenstein in Steiner, dočim je s tem polemizoval posl. Hallwich.

Govorili so še posl. Hofman-Wellenhof, dr. Laginja, ki se je bavil s poštnimi razmerami na Primorskem, dr. Gessmann in vladni zastopnik Obertraut.

V večerni seji so posl. grof Alfred Coronini in tovariši interpelovali vlado glede goriškega pokopališča, dr. Gregorčič in tovariši pa glede demoralizirajočih javnih plesov na Goriškem. Zborica je potem nadaljevala razpravo o proračunu trgovinskega ministerstva.

V Ljubljani, 17. julija.

Politični položaj se sedaj razvija za nemške liberalce neugodno. Hohenwartov klub dobiva večjo veljavo, ker so izven kluba stoeči Slovenci in pa nekateri Hrvatje stopili z njim v zvezo. Mladočeški klub se pomnoži baje z Moravani. Oba ta kluba sta nasprotna združenju levici. Coroninjev klub, ki je dosedaj vedno podpiral levico, pa razpada. Povod razpadu je Celje. Grof Franc Coronini je želel, da bi stranka njegova glasovala za celjsko dvojezično gimnazijo, a je zadel na upor v klubu. Zaradi tega misli odložiti mandat. Ž njim pa seveda razpade tudi klub njegov. Nemški nacionalci pa rujejo proti levici, ker neče glasovati proti budgetu v tretjem branju. Levici bode še škodovalo, da je glasovala proti celjski postavki. Nemški nacionalci bodo levicarje pri narodu razkričali za sleparje, če ne glasujejo v tretjem branju proti budgetu. Njih listi pišejo namreč, da je levica le zaradi tega glasovala

„Ker sam ni vedel ničesar. Prišlo je prav nagloma,“ — odgovoril je nadporočnik. „Grom in strela, ni mi bilo več strpeti mej onimi ogerskimi divjaki!“

„Totej prestavljeni v Celovec?“ —

„K 17. pešpolku. — Prosil sem že pred dvema meseцema, naj me porinejo na Kranjsko, Koroško ali Štirska, obupal že nad vsakim veshom, tu nenadoma — — v osemnštiridesetih urah se mi je že oglasiti pri novem svojem oberstu. — Prav vesel sem.“

„Ali nisi dobil mojega pisma, katero sem Ti pisal predvčeraj?“

„Ne. Poveš mi pa ustno. — Ej, grom in strela, tu bom imel vsaj mir pred onimi Huni! — Rečem Vama, tri leta sem služil v Pešti in zbil samo sedemnajst dvobojev — — ha, ha, ha!“

Smejal se je iz polnih pluč, da je kār grmelo po sobani.

„In vse sem pobil, rečem Vama, vse!“ — pripovedoval je dalje. „Ne baham se; saj vidita, da nosi zembla malo takih velikanov kot sem jaz, da mi je bilo torej igrača pretepti tiste širokoustneže, da je bilo veselje. Ha, ha, ha!“

Še sedaj je bil ves srečen ob spominu, kako

Listek.

Doktor Strnad.

(Spisal Fr. Govekar.)

(Dalje.)

VII.

Jesen je nastopila. Zadnji izletniki so se vratali domov in tuji so zapuščali trumoma letovišča. — Tudi v Porečah, na Otoku in v vseh onih vilah ob Vrbskem jezeru, ki so s svojimi stolpički, verandami in okraski bolj podobne hišicam, katero se stavljata bujna otroška domišljija iz pisanobarvanih koscev gline, kot resnim, trdnim stanovališčem, tudi po teh je bilo že par tednov zopet tiko in pusto ...

Tudi nama se je bližal konec vojaškega leta. Strnad ga je že prav nestreno pričakoval. Videl sem ga zadnji mesec kaj malo, saj je prebil večino časa v Martini vili.

Častniki so se po aferi med stotnikom K. in nadporočnikom pl. Zs. večinoma odtegnili Martini družbi, saj se je počasi zvedela po sekundantih in dvobojevnikih vsa Martina intriga.

Ko pa se je raznesla celo novica, da se je dr. Strnad zaročil z njo, tedaj je početkom zašu-

proti celjski gimnaziji, ker je vedela, da bode ta postavka v sprejeto tudi proti njenim glasovom.

Taaffe zopet straši. „Memorial Diplomatique“ ki ima jako zanesljiva poročila, piše, da je neka cesarskemu dvoru jako bližnja oseba bila v Pragi, pogajala se z raznimi strankami o odpravi izjemnega stanja in o sestavi bodoče vlade. Pogajanja so baje imela ugoden uspeh. Precej gotovo je, da Taaffe pride zopet za ministerskega predsednika. Thun bode moral odstopiti namestništvo komu drugemu in izjemno stanje se bode seveda odpravilo. Vsekakor bi bilo važno, če pride Taaffe, kajti ž njim pride na vrsto tudi njegova volilna reforma. Sedaj bi najbrž desnica več ne delala takih ovir, ko se je grof Hohenwart prepričal, da se z levičarji ne da doseči nobeno sporazumljenje in da ni nobenega upanja, da bi za kateri njegovih predlogov v tem oziru se mogla dobiti potrebna večina. Konzervativni klub bode pač prišel do prepričanja, da se izvede zanj še neugodnejša volilna reforma, ko bi še delal ovire.

Novi vodja levice. Levica sedaj išče novega vodjo, ko jo je Plener zapustil. To pa ni tako lahko. Mej levičarji jih je tako mnogo, ki bi bili radi voditelji, a pravih sposobnostij nima nobeden. Pred vsem je to težavno, ker se nikdo izmej njih kako posebno ne odlikuje. Sedaj priporočajo nekateri poslanca Baernreitherja, ki je neki precej nadarjen. Posedno se pa naglaša to, da je mož tako bogat. Ker baš levica se more ohraniti le z uplivom denarja pri volitvah, je vsekakor važno, da njen vodja kaj ima. Tudi bode imel takej več veljave v svoji stranki, če je bogat. Plenerja baš zaradi tega niso dosti cenili, ker ni bil bogat. Seveda če bode Baernreither vodja levice, bodo zopet tako nevoljni dr. Russ, dr. Menger in še nekateri drugi, kateri se zmatrajo za rojene vodje liberalne stranke. Zato baš izbiranje vodje stranke utegne le poostriči razna nasprotja v nemško-liberalni stranki, kar bode še bolj omajalo njen moč.

Pruski občinski volilni red se je včani premenil v korist bogatejšim stanovom. Poslanci, ki so sklepali ta zakon, pač niso imeli nobenih pravih statističnih podatkov. Voli se po treh razredih. Vsak razred voli jednak število odbornikov in plačuje jednak davkov. V nekaterih krajih le jedna ali pa dve veliki tvrdki volite v prvem razredu. V Novem mestu v Šleziji pa neka židovska tvrdka plačuje toliko davka, da voli sama v dveh razredih in imenuje dve tretjini odbornikov. V Berlinu ima volilec prvega razreda 200krat toliko volilne pravice kot volilec tretjega razreda.

Kardinal Ledochowski, ki je za časa pruskega kulturnega boja bil dve leti v ječi kot nadškof poznanjski, sedaj praznuje petdesetletni jubilej. Kardinal Ledochowski pa ni le dober katolik, temveč tudi odločen naroden Poljak. Zaradi tega bode poljski narod dostojo proslavljen njegovo petdesetletnico. S Poznanjskega poslala se mu je v Rim častitka s 2000 podpisom največ iz nižjih slojev naroda. Tudi avstrijski poljski državnozborski klub se je primerno spominjal tega jubileja. V Hohenwartovem klubu se je podpisovala tudi neka častitka kardinalu, kateri sta le grof Hohenwart in pa grof

je pobijal sovražene Ogre. Čuden človek! Vsakdo ima svoj sport! —

„A dobil si jih vender-le tudi sam!“ — podražil ga je prijatelj.

„Grom in strela, kaj dobil!“ — zarohnel je tedaj in obrunka sta mu postala krvavordeča; — „niti čutil nisem, a nasprotnik se je zviral pred manojo na tleh, ker sem mu razbil črepino, da so mu jo komaj zašili!“ —

„A kdaj si dobil te rane na lici in na čelu?“ — vpraševal ga je Strnad.

„Pred šestimi meseci, — — pisal sem Ti vender! — Nò, pri strelji, tedaj sem bil nespametnik, da sem provzročil tepež radi ničvredne ženske! — Žal mi je še danes, — in zato sem jo menda tudi malo skupil!“ —

„Radi ženske?“ — začudil se je prijatelj, — „saj si bil časih vender takov nasprotnik . . .“

„Kakor sem še vedno!“ — pritaknil je naglo nadporočnik. „Za igračo, za zabavo jih imam sicer tudi rad, a resno ljubiti jih, navezovati se na nje — neumnost!“

„Pa kako je vender bilo tistikrat?“ — silil je prijatelj. „Vsikdar je bilo povod Tvojim dvojbojem nacionalno žaljenje, a zadnjič . . .“

(Dalje prih.)

Deym odrekla svoja podpisa iz viših državnih ozirov. Poljaki so zaradi tega malo nevoljni na grofa Hohenwarta, ker so se nadejali, da grof ne odreže podpisa tako za cerkev in narod poljski zasluznemu kardinalu. Seveda kakšnih političnih posledic poljska nevolja ne bode imela.

Dopisi.

Iz Podgrada, 10. julija. Dovolite mi nekoliko poročila o naših občinskih volitvah. V soboto je volil I. razred. Ob 10. uri bilo je že končano, a čakati smo morali do določene ure, da se sklene in proglaši izid vseh 3 razredov. Volilcev bilo je samo 50. Naših 33, nasprotnih 17. Dež je bil neprehnomakor iz „škafa“. A pri vsem tem naraščala je množica pred županstvom vedno bolj. Iz vseh vasij prišli so, da bodo priča pri proglašu. Iz Podgrada pa je bilo vse na nogah, staro in mlado, moško in žensko. Ko je okrajni glavar videl tako množico, zaukazal je opoldne predsedniku komisije, Zadkoviču, da proglaši izid na hišnih vratih. Velikansko navdušenje je zavladalo. Nasprotniki so se poskrili in svoje gostilne zaprli. Francesco pobegnil je v Obrov. Ko je izstopil Jenko iz občinske hiše, pozdravila ga je na stotine broječa množica burno. Dva zastavonoši približala sta se mu, mej njima tretji, ki je nosil velik venec. Četrti izročil mu je lep šopek, povezan slovenskim trakom. Peti ga je nagovoril — vse v največjem dežju. Vsi udeleženci so imeli pripete slov. trakove na prsih. Spremili so ga in druge pravake do njegove hiše z gromovitim živio-klici in prepevajoči:

Slovenci mi pošteni smo
Škarjotov nočemo itd.

Istrane vredni, patniče bjedni . . . a Munci po svoje (čičko) in po napevu „Još Hrvatska“ peli so:

Nisu Mane talijanske
Več so Mune hrvatske.

Dospevši domov, šel je g. Jenko v prvo nadstropje, da se zahvali raz okno. V hipu so obesili v II. nadstropju venec nad njegovo glavo. Živoklici in pevanje se je nadaljevalo dolgo časa. Popoludne, tudi v največjem dežju in vsi premičeni, prišli so fantje iz Hrušice s slovensko zastavo in mu peli pred hišo, drugi dan ravno tako fantje iz Starada. Na starem gradu zavihrala je še predpoludne narodna zastava in potem so zagromeli topiči. Posebno zanimivo videti je bilo starce, ki so pravili, da kaj tacega še nikdar niso doživelji. Po vseh vseh zavladalo je veselje, posebno pa so si v nedeljo odgovarjali Veliko in Malomuncu s strešanjem iz topičev. Z zastavami prišli so pozdravljati župnika Ryšavya. Načelnik obč. upraviteljstva Zadkovič, ki nima tam, izjemši 3 sorodnike, niti je edenega pristaša in torej ni dobil niti jednega glasa za svojo stranko, se je skril. Obojih Muncev je bilo 190 volilcev. V Pregarjah so tudi strešljali. V nedeljo zvečer so na starem gradu v Podgradu zopet strešljali in spuščali rakete. Ob istem času tudi v Pregarjah, kjer so tudi švigate rakete po zraku. V Račicah, kjer so terorizmom in nesramnimi grožnjami nekako naših zadržali doma, druge pa prisilili, da so glasovali nasprotno, tako, da smo mi od tam dobili od 77 glasov samo 14 — tam so v nedeljo napadali naše in pretepal. Kri je tekla. V isti hip se je pripeljal preko Račic g. Jenko z g. Štembergerjem. Naši prosili so s povzdignjenimi rokami, naj jih rešita. Pognala sta ter dala voz na razpolaganje orožnikom in takoj sta se dva orožnika odpeljala tja. Aretovala sta dva fanta, a Račicanu so se jima protistavili. Vendar sta pripeljala ona dva fanta v zapor. Gredé mimo Jenkove hiše, sta aretovana z nesramnimi besedami zasramovala istega. — V Račicah — pravijo — da se je kričalo „Viva Italia“. Gosp. Jenka obiskujejo neprenehoma toliko občinjarji, kolikor tudi prav odlični gosti iz bistriškega okraja, dohajajo mu pa tudi brzojavni in pismeni pozdravi.

Iz Maribora, 8. julija. (Društvene vesti.) Dokaj prijetno je, prebirati po časopisih o narodnih društvih, njihovih razmerah ter veselicah! Še bolj zanimivo je pa zadnje tudi poskusiti. Srečni ste Vi, srečna so mesta, kjer lahko delate, ne da bi Vas kdo oviral! Židate si „Narodne dome“, gledališča itd. Tudi pri nas čakamo in čakamo onega presrečnega trenotka, ko se bode postavil temeljni kamen „Narodnemu domu“ in naši rešitvi. Žal, da po naših mislih tega ne bodo mi doživelji, ampak šele naši potomci! Kar nas je pa takoj domačinov Slovencev, smo vsi jednega duha, jednih mislij in jednih načrtov. Strankarstva ne poznamo, z združenimi močmi delujemo, za kar je treba. Navzlin našim bornim razmeram posrečilo se je vender po požrtvovalnem delovanju naših mož osnovati prekoristno nam „Bralno in pevsko društvo“. Vsa čast in hvala gre v prvi vrsti našemu predsedniku gosp. Skrbinšku in njegovim sodrugom ter vsem, bodisi že pravim ali pa podpornim članom. Društvo naše obstoji ravno jedno leto. Podpornih članov šteje nekaj nad 100 in izvršujočih krog 20. — Ne smem pa tem potom tudi pozabiti slovenskih dam, ki nam požrtvovalno pomagajo. — Dne 4. t. m. smo predili izlet ali bolje rečeno sestanek na gori sv. Vrbana, da tudi mi pokažemo, da smo zvesti častilci naših slovenskih apostolov. Njima na čast donele so lepe pesme vbranega mešanega našega pevskega zboru, njima na čast zanetili smo vrhu visokega

hriba sijajen kres, njima v preslavo smo užigali umetalni ogenj, v spomin in proslavo naših narodnih probuditeljev doneli so mogočni glasovi topičev po širni okolici našega kraja. — Veselilo nas je, da smo imeli tudi nekaj gospodov tukajšnje čitalnice zraven sebe, kateri so k temu uspehu mnogo pripomogli. Po končanih točkah sešla se je vsa pevska rodbina in njeni prijatelji pri kupici rujnega Štajerca. Zabavali smo se do pozne ure. — Minolo nedeljo priredili smo v bližnjem hotelu „Alwies“ našo že tako težko pričakovano veselico s petjem in godbo. Mnogo občinstva iz različnih krogov, lepo petje, godba ter konečna prosta zabava — vse te je pokazalo, da imamo tudi mi pogum, pokazati svetu, kako se Slovenec veseli in zabava v narodnem duhu. Sprva bivali smo v prelepem zelenem parku, v mraku preselili smo se pa v grajske dvorane. — Vsi smo bili navdušeni, napivali smo drug drugemu, napivali smo tudi Vam, dragi naši kranjski bratje, ko smo klicali: „Živila vsa Slovenija!“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. julija.

— (Deželni zbor kranjski) je sklican z najvišjim patentom z dne 14. t. m. na dan 24. julija. Zboroval bode v dvorani starega strešišča.

— (Občinski svet) bode imel v četrtek, 18. dan julija, ob 6. uri zvečer v mestni dvorani sejo, Dnevni red: I. Oznanila predsedstva. II. Volitev petih članov upravnega odbora mestne hranilnice ljubljanske namesto izstopivih občinskih svetovalcev: Anton Klein, Ivan Knez, Fran Ravnhar, Anton Svetek in Fran Terček. III. Šolskega in finančnega odseka poročilo o c. kr. mestnega šolskega sveta predlogih gledé nastanitve nekaterih mestnih ljudskih šol. IV. Stavbinskega odseka poročilo a) o dejavnega odbora kranjskega ponudbi gledé zamene zemljišča ob državni železnici za stavišči I/1 in I/2 ob novi tržaški cesti; b) o napravi trotoirja na Št. Peterski cesti; c) o kranjske stavbinske družbe, d) o Jurija Aura, d) o Marije Czerny, e) o Lujize Pesjak, f) o Karola Zenkerja ugovoru zoper mestnega magistrata odlok v stavbinskih stvarih. Tajna seja.

— (Osobne vesti) Profesor na ljubljanski višji gimnaziji g. Anton Kasprek je premeščen na I. državno gimnazijo v Gradcu, suplent na tržaški državni gimnaziji g. Alojzij Mayer pa je imenovan gimnazijalnim učiteljem na državni gimnaziji v Kočevji.

— (Občni zbor) c. kr. kmetijske družbe kranjske bode, kakor smo že naznani, v četrtek, dn. 18. julija ob 1/9. uri dopoludne v dvorani mestne hiše. Vzpored: 1.) Prvomestnik prične zborovanje. 2.) Porocilo o delovanju glavnega odbora v l. 1894. 3.) Predložitev družbenega računa za leto 1894. in proračuna za leto 1896. (Račun in proračun se pošljeta gg. družabnikom še o pravem času, razpoložena sta pa v nadroben pregled v pisarni kmetijske družbe.) 4.) Volitev družbenega predsednika, ker je minula triletna doba dosedanjega predsednika. 5.) Volitev treh odbornikov v glavnem odboru namesto po družbenih pravilih izstopivih gospodov barona H. Lazarinija, grajčaka v Smledniku, Vinka Ogorec, posestnika v Škofljici, in Frančiška Povšeta, deželnega in državnega poslance v Ljubljani. 6.) Porocila in predlogi po družnic. 8.) Nasveti in prosti govorji posameznih družabnikov.

— (Meščansko stavbinsko društvo.) Kakor čujemo, napreduje organizacija meščanskega stavbinskega društva prav dobro in hitro. Pripravljalnemu odboru se je posrečilo pridobiti za društvo izvrstno tehnično moč, namreč arhitekta gosp. R. Göbelja, kateri je mej drugimi poslopij zgradil popolnoma samostojno velikansko in močno poštno in finančno poslopje v Trstu in se pri tej priliki izkazal kot večak prve vrste. Društvo bode torej svoji nalogi v vsakem oziru kos. Želeti bi bilo, da se hišni posestniki zaradi izdelovanja načrtov in proračunov kakor sploh zaradi pojasnili o stavbenih zadevah že sedaj oglase. Potrebna pojasnila daje začasni tajnik odvetnik gosp. dr. V. Supan.

— (Na državni višji gimnaziji v Ljubljani) se je oglasilo včeraj za prvi razred v slovenski oddelek 45 učencev, v nemški oddelek pa 20 učencev.

— (Zrelostni izpit na ljubljanskem učiteljišču) Za ljudske šole z slovenskim in nemškim poučnim jezikom so bili aprobirani 4 kandidatje in 2 kandidatinji; za meščanske šole z nemškim učnim jezikom v treh oddelkih 3 kandidatje in 2

Dalje v prilogi.

kandidatini; za francoščino z nemškim učnim jezikom 4 kandidatinje.

— (Meščanska vojašnica) V nedeljo se je vršil občni zbor solastnikov meščanske vojašnice, na katerem je g. Trtnik poročal o poškodbah, katere je prouzročil potres na vojašnici. Dohodkov je bilo lani 2643 gld. 59 kr., troškov pa 1133 gld. 22 kr. Ker bodo troški za popravo znašali bližu 6000 gld., ne dobe solastniki letos nikake dividende.

— (Šolska poročila.) Na čelu letnega poročila I. mestne deške petrazrednice je mikavno spisana, šolski mladini namenjena životopisna črtica pokojnega voditelja slovenskega učiteljstva, preazslužnega šolskega ravnatelja Andreja Praprotnika s podobo. Na tem zavodu je poleg voditelja Žumra in katehetata poučevalo 8 učiteljev. Šolo je obiskovalo 486 učencev v 9 oddelkih; po narodnosti 484 Slovencev, 1 Hvat in 1 Nemec, po bivališči 425 Ljubljjančanov in 61 unanjih. Za višji razred je bilo sposobnimi spoznanih 360 ali 74,07%, nesposobnimi 124 ali 25,52%, neizpršana 2. Za vstop v srednje šole se je oglasilo 84 učencev. Šolski obisk je bil zelo reden; le 1 učenec je bil zanikern, le 2 manj pridna. Knjižnica za učitelje znaša 1043, knjižnica za učence 1244 zvezkov in se je v zadnjem letu pomnožila za 106 zvezkov. Skupna vrednost ubožnih knjig, izposojenih 341 učencem, znaša 246 gl. 23 kr. S šolo je združen šolski vrt, jedini v Ljubljani, oskrbnik nadučitelj Žumer. Zdravstveno stanje je bilo jako povoljno; umrl je mej letom jeden sam učenec. — Ker je bil vodja Žumer imenovan za c. kr. okrajnega šolskega nadzornika v Kranji, je prevzel po njem za dobo odpusta vodstvo te šole s 1. julijem učitelj J. M. a i e r. Na tej šoli obstoji tudi stalna razstava učil in obrtna pripravljalnica z dvema tečajema ter 131 učenci.

— (Pouk na ces. kr. obrtnih strokovnih šolah v Ljubljani.) Svoje čitatelje opozarjam na današnji inserat v našem listu, ki obsega določbe o sklepu šolskega leta na tukajšnjih obrtnih šolah. Pouk se letos ne otvoriti več, pač pa se prične v prihodnjem šolskem letu redno z dnem 16. septembra, ker se šolski prostori že marljivo popravljajo in predelujejo.

— (Tržiške volitve.) Piše se nam iz Tržiča dne 16. t. m.: Vsak dan kaj novega! Ker so volitve v naš občinski odbor bile zadnji petek z zrebanjem končane, dobil je starosta odbornikov g. Al. Šimec star. od okr. glavarstva nalog, naj sklice sejo za volitev župana in svetovalcev. Ta seja občinskega odbora je bila danes. Prišli so vsi izvoljeni odborniki in virilišti, torej vsega vkupe 16. Izmej teh jih pripada devet k stranki reda, sedem pa k stranki, ki je dosedaj gospodarila, da se Bogu usmili. Težko je pa g. Karlu Mallyju in drugovom, da so po ljudskem in božjem glasu najedenkrat v manjšini, in danes so tudi pokazali, da jim ni mari za mir in red v občini, da nočijo sodelovati v korist našemu trgu, ampak da si hočejo z — nagajanju pomagati. Ko se je imelo v današnji seji ob navzočnosti okr. komisarja g. Detela prestopiti k volitvi župana, izročili so Mally & Comp. nek papir, „protest“ imenovan, češ, da se nočijo udeležiti volitve, ker se čutijo prikrajšane po odločbi c. kr. deželne vlade, ki je razveljavila volitev drugega razreda, ter da se bodo pritožili do upravnega sodišča. In res so potem — šest — jeden za drugim odkorakali. Ker potem niso bile več navzočne tri četrtnike vseh odbornikov, ki so potrebne za volitev občinskega predstojništva, zato se le ta ni mogla vršiti ter je bilo treba zaključiti sejo. Kaj sedaj? Namen manjšine je očvidno ta, tako dolgo „strajkati“ in nagajati, kolikor časa se bo dalo. Treba bode torej eksemplarčno proti njej postopati, da se jo primora k izpolnjevanju dolžnosti katero je s tem prevzela, da se je dala voliti v odbor. Ali se bo tak „strajk“ trpel? Naj se temu le količaj potuhe dá, pa bomo imeli kmalu po celi deželi tukaj manjšine po občinskih zastopih, katere bodo iz same nagajivosti in domisljajosti skušale preprečiti volitev predstojništva in s tem začetek rednega poslovanja novih občinskih odborov. Kakor v drugih ozirih, so tudi v tem oziu naše občinske volitve jako poučne. Tržičanom so se odprle oči; upamo, da se sedaj odpro tudi tistim krogom, kateri so, zapeljani našč od naših nasprotnikov, sodili po krivem stranko redu kot nekakšno socijalistično družbo.

— (Koncert) Na povabilo raznih odličnih gostov, na čelu jim gospod Aichelburg, priredi dvorni operni pevec g. I. K. Tertnik jutri, v četrtek zvečer, v „Luzinji kopeli“ na Bledu koncert na korist po potresu prizadetim prebivalcem Ljubljane.

— (Državna subvencija) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo prebivalcem vasi Bistrica v občini Dobliče pri Črnomlju podporo 150 gld. k stroškom za napravo vodnega rezervoarja.

— (Zrelostnih izpitov na novomeški gimnaziji) se je udeležilo od dne 10. do 13. t. m. 21 abiturientov gimnazije in 4 privatisti. Z odliko sta naredila izpit 2, z dobrim uspehom pa 17; za jedno leto so padli 4, za dva meseca 4 maturanti. Mej padlimi so bili 3 eksternisti.

— (Bela zastava) plapola od 10 t. m. nad poslopjem okrajnega sodišča v Mokronogu v znak, da ni v ondotnem zaporu nihče zaprt.

— (Zdravstveno stanje.) V nekaterih vseh občineh Trata pri Škofji Loki so ošpice precej razširjene, v Škofji Loki in v Stražišči pri Kranji pa se je pojavila škrlatna vratica ter so se šole v Škofji Loki in v Šmartinu zaprle. — Dve bolnici za otrpenjem tilnika v Bitinjah še nista okrevali in se jima je zdravje shujalo. — V Višnji gori in v starem trgu, občina Dedenšol, je zbolelo v poslednjem času 29 oseb za ošpicami, večinoma otroci. Zaradi tega se je zaprla šola v Višnji gori in se je odredilo vse potrebno, da se omeji razširjevanje bolezni.

— (Pogozdovanje Krasa.) Letošnjo spomlad se je pogozdilo v notranjskih občinah Trnovo, Palčje, Parje, Matenja vas, Sevce, Rakitnik in Zagorje pod vodstvom dež. gozdnega nadzornika svetnika Golla na novo 81,97 hektarov ali 142,50 oral krasa. Uporabilo se je v to svrhu 748.000 črnih in 58.000 belih borovcev v vrednosti 1450 gld. 80 kr. Drevsca je dal državni gozdnit v Ljubljanski proti povrnitvi stroškov za izkopavanje in prevožnjo do kolodvora v Ljubljani, kateri znašajo 403 gld. Južna žleznica je prevažala drevsca brezplačno do postaj Postojna, Št. Peter, Trnovo in Divača. Stroški nasajevanja so znašali 3157 gld. 88 kr. ali 3 gld. 91½ kr. za tisoč drevesc. Poleg novih nasadov so se zboljšali stari g. zidci v obsegu 182,33 hektarov ali 317 oral in se je nasadilo 413.000 črnih borovcev in 56.000 smreči. Popravili so se dalje nekateri stareji nasadi in se je vsejalo 30 kilogramov semena črnih borovcev, 100 kg. semena jelk in 103 kg. semena smrek. Skupaj se je dozdaj pogozdilo 1054,52 hektarov ali 1833,86 oral, za kar se je uporabilo 16.760,580 sadik, 105 kg. semena smrek, 102 kg. semena jelk in 30 kg. semena črnih borovcev.

— (Predstojniki vseh občin šoštanjskega okraja) so poslali zahvalo bivšemu ministru Matyškemu, grofu Hohenwartu, češkemu, poljskemu in konservativnemu klubu, da so tako izdatno podpirali v Celjskem vprašanju naše poslanke, katerim gre vsa čast, da so rešili tako uspešno svojo težavno nalogo.

— (Promociji) Gg. Fran Krnšić iz Celja, bivši predsednik akad. društva „Triglav“ in tega društva zaslužni član g. Matija Pikel iz Postojne dovršila sta svoje medicinske študije in bosta promovirana v sredo doktorjema vsega zdravilstva. Cestitamo!

— (Premestitev ravnateljstva eraričnih gozdov in domen iz Gorice v Ljubljano) Vest, katero smo posneli po „Corriere di Gorizia“ in s katero se je te dni bavil tudi mestni zastop Gorški, da se premesti omenjeno ravnateljstvo v Ljubljano, je baje popolnoma nentemeljena. Tako poroča „Triester Zeitung“, kakor pravi, „iz kompetentnega vira“.

— (Trtna uš na Goriškem) Uradno se je konstatovalo, da se je pojavila trtna uš v občinah Bilje in Vrtojba v goriški okolici.

— (Mučenike iz 1845.) ki so bili pokopani v Zagrebu na pokopališču sv. Jurija, katero se je zdaj opustilo, so slovesno izkopali te dni in so se prenesli smrtni ostanki njihovi na centralno pokopališče. Tam bode dalo pevsko društvo „Kolo“, ki je tudi dozdaj že oskrbovalo grob, postaviti nov spomenik. Ta spomenik se bode slovesno odkril dne 29. julija, ko bode minulo ravno 50 let od dne, ko je na Markovem trgu v Zagrebu pri volitvah tekla kri in je padlo 13 žrtv, ker so vojaki začeli streljati mej ljudstvo.

— (Razpisane službe.) Na dvorazrednici v Vačah drugo učno mesto v IV. plač. razredu. Prošnje do dne 10. avgusta okr. šolskemu svetu v Litiji. — Pri deželni vladi za Bosno in Hercegovino več mest političnih konceptnih praktikantov in avskultantov v XI. čin razredu z adjutom letnih 800 gld. Absolvirani pravniki, ki se niso naredili tretjega drž. izpita, smejo kompetirati, če se zavežejo, da naredita izpit v toku jednega leta. Zahteva se znanje nemškega in jednega slovenskega jezika. Prošnje je izročiti deželni vladi v Sarajevu. Namesto potrebnih bosensko-hercegovskih kolekov se dotični znesek sme priložiti v novcih.

— (Cesarjev rešitelj) V starosti 83 let je v soboto umrl v Solnogradu general Maks grof O'Donnell. Pokojnik je bil cesarjev pobočnik in je dne 13. februarja 1853. l. ko se je na Dunaju zgodil znani atentat na cesarja, rešil svetlega vladarja gotove smrti. O'Donnell je bil takrat povisan v grofovski stan in je dobil nebroj redov, domačih in inozemskih, cesarjeva mati, nadvojvodinja Sofija pa mu je podarila krasen prstan, v katerem je okovan nekaj cesarjevih las in ki ima napis „Bog ti povrni.“

— (Dobrotnik siromakov) v pravem pomenu besede je bil te dni v Moskvi umrl državni svetnik Jermakov, ki je v poslednjih dvajsetih letih za dobrodelne namene podaril nad 10 milijonov rubljev.

Podedoval je po svojem očetu malo predilnico, katero je vodil tako spremno, da je v nekaterih letih postal milijonar. Vse svoje ogromne dohodke pa je vporabljal v dobrodelne svrhe, odkupil je vse kmete svojega malega rojstvenega mesta in ustanovil tri zavode za siromake, v katerih je prostora za 1100 osob. Dalje je ustanovil ljudsko kuhinjo v Moskvi, v kateri dobiva vsak dan 500 ljudi brezplačno hrano. Kadar je bila kje lakota, je pošiljal cele vagonje živil v dotedne pokrajine. Navzlie svoji dobrodelnosti je ostavil Jermakov še ogromno premoženje. Pogreb dobrotnika je bil velikansk in je pol Moskve bilo na nogah, da mu izkaže zadnjo čast.

* (Biciklist in zajec) Te dni se je vozil neki biciklist iz Inomosta po cesti v Schönberg navzdol. Ko je bil blizu Štefanskega mosta, je videl pri svitu prižgane svetilke neko senco, ki je skočila mimo kolesa, v istem hipu pa je tudi že padel precej trdo na cestna tla. Ko se je precej pobit zopet dvignil in gledal po svojem kolesu je je našel popolnoma razbito ob cestem robu. Mej kolesnimi prečkami pa je visel razmesarjen star zajec, ki je preplašen skočil tako nesrečno mej prečke, da je našel smrt, kolesarju pa polomil kolo in prizadejal poškodbe, da je moral pozvati zdravniško pomoč.

* (Navade v moderni Franciji) Predsednik francoske republike gospod Faure je te dni prišel ob uri, določeni za obed, v dotedno dvorano in je tam izvedel, da gospé ni doma. Čakal je celo uro, a zaman. Kuhan je, ves nesrečen, zatrjeval, da se bodo jedi pokazile, adjutanti so bili prestrašeni, sluge nevoljni, predsednik v skrbah. Končno je prišla gospa. „Kje si pa bila toliko časa,“ je vprašal predsednik. — „Čakala sem na omnibus, a nisem dobila mesta.“ — Tableau!

* (Originelno društvo) ima francosko mesto Seclin v severnem departmantu. Imenuje se „društvo razbitega krožnika“. Ustanovilo se je pa tako-le: Pred leti je bilo več trgovcev in tovarnarjev združenih pri banketu. Mej obedom je padel na tla krožnik in se razbil na kosce. Slučaj je hotel, da je bilo ravno toliko koscev, kakor je bilo udeležnikov pri banketu. Jeden iz družbe je smatral to za dobro znamenje in predlagal, naj se vsi navzoči združijo v podporno društvo. To se je zgodilo in vsak je vzal kosec krožnika. Novih članov se ne dopušča, ko pa umre član, dobi predsednik kosec krožnika zopet nazaj in zlepiti posamične kosce. Zadnji izmej preživečih mora zlepiti poslednji kosec v krožnik, ki se potem zakopuje. S tem izgine tudi „društvo razbitega krožnika“.

* (Nos kot dedič.) Pred kratkim je v Londonu umrl neki čudak, ki je vse svoje, več milijonov značajoče imetje zapustil neki gledališki igralki, „v znak hvaležnosti za sladka čutila, katera je v njenem senci obujal tri leta njen — nos“. Ko je dedinja izvedela za to, šla je v stanovanje svojega z občudovanjem njenega nosu zadovoljnega čestilca, ter, videvši njegovo traplo vzkliknila: „Saj to je tisti človek, ki mi je že tri leta pošiljal vsak dan novo pesem na moj nos ter me povzročil fiksiral. Govorila nisem še nikdar z njim“. Podedovanih milijonov se igralka seveda ni branila.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod dr. Janko Marolt na Vrhniki 10 kron. — Vesela družba Slovencev in Slovenk iz Šmarja pri Jelšah in iz Kostrevnice pri Slatini v gostilni gosp. Kupnika na Podplatu v noti 14. do 15. t. m. 9 kron 30 vin. Skupaj 19 kron 30 vin. — Živelji rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Knjitevnost.

— „Bele noči“, sentimentalni roman (iz slovinov sanjalca) spisal Th. M. Dostoevskij, poslovenil I. I. Kogej. V Goriči. Natisnila in založila Goriška tiskarna A. Gabršček 1895. C na 25 kr. Mej prve in najznamenitejše ruske pisatelje spada Dostoevskij, čigar dela se prelagajo na vse jezike. Spisi njegovi so „težko berilo“, mnogokrat nejasni, vedno pa zanimivi in originalni. G. Kogej je ta roman izvrsto preložil.

— **Slovanska knjižnica** Snopič 40. prinaša znano lepo igro v treh dejanjih „Materin blagoslov“, spisal Anton Klobič Šabladoski. Ta igra spada med najboljše slovenske dramatične proizvode in ker je že dlje časa bila razprodana, bo občinstvo nove izdaje gotovo veselo.

— **Nove strokovne knjige.** V kratkem času dobijo naše slovenske gospodinje nove knjige, kakeršnih doslej še ni bilo v slovenskem jeziku. Neutrudljivi lastniki tukajšnjega krojaškega strokovnega učilišča g. M. Kunec polotil se je še tega dela, ki je sedaj že v tisku, že davno, ker se je o potrebi prepričal na učilišču. Izdal bode dve knjižici z blizu 200 podobami, in natančnim navodom za samopouk o prikrojevanju ženskega, moškega in otroškega perila, in o prikrojevanju vrhnih oblačil za dečke in deklice v starosti 1. do 12. leta. Natančno je poročali bodoemo o teh knjigah, kakor hitro bodo dotiskane.

— **Učiteljski Tovariš** prinaša v št. 14. E Gangia pesem „Andreju Praprotniku v spomin“, obširen životopis A. Praprotnika, okrašen s fin izdelano Praprotnikovo podobo ter razne beležke.

Brzojavke.

Dunaj 17. junija. Poslanska zbornica je danes dognala razpravo o proračunu trgovinskega ministerstva in razpravlja sedaj o proračunu poljedelskega ministerstva. Kielmansegg je predložil zakonski načrt, po katerem se uvrste sanitetni koncipisti v X., okrajni zdravniki v IX., višji zdravniki v VIII. činovni razred in se sistemizujejo mesta asistentov z adjutumom in brez adjutuma ter mesta deželnih nadzornikov v VII. činovnem razredu.

Dunaj 17. julija. Posl. grof Franc Coronini bo, čim odloži svoj državnozborski mandat, poklican v gospodsko zbornico.

Dunaj 17. julija. Cesar je naročil ministru Goluchowskemu, naj v njegovem imeni kondolira gospé Stambulov.

Zagreb 17. julija. Otvoritev Starčevičevega doma se je sijajno zvršila. Bakljade se je udeležilo 10.000 oseb, štiri pevski zbori in 400 nosilcev lampijonov. Občinstvo je Starčevičeve himno viharno aklamovalo. Anton Starčević je bil tako ginjen, da ni mogel govoriti. Namestu njega je govoril Folnegović. Starčeviću, Folnegoviču in Franku je občinstvo prirejalo navdušene ovacije.

Sofija 17. julija. Stambulov se počuti toliko bolje, da upajo zdravniki, da okreva. Vlada je določila 10.000 frankov nagrade tistemu, ki ujame napadalce, in je poslala eskadron orožnikov, da jih zasleduje, ker se sodi, da so zbežali iz Sofije. „Svoboda“ dolži Koburžana in ministerskega predsednika Stojlova, da sta kriva napada, ker nista hotela dovoliti, da bi bil Stambulov odpotoval v inozemstvo. Neki opozicionalni list je bil konfiskovan, ker je napad izrecno odobraval, sicer pa ne miluje Stambulova nihče. Radoslavov je dobil pismo, v katerem se mu grozi, da se mu bo tako zgodilo, kakor Stambulovu, če se bo še naprej ustavljal porazumljenju z Rusijo.

Narodno-gospodarske stvari.

— Gospodarska razstava v Pulji bode meseca septembra za spodne Štajersko. Zadnja taká razstava je bila v Ptui l. 1886. Razstavljeni bodo konji, goveja živila in prašiči, poleg tega tudi razno orodje in kmetijski izdelki, kakor tudi obrtni in trgovski, zlasti hmelj, vino in sadje. Posebni oddelek bode kazal uspehe pri nasajevanju amerikanških trt.

— Prepoved uvažanja prascev iz Hrvatske. Ker se je svinjska kuga pokazala tudi na Hrvatskem in v Slavoniji in zavlekla iz teh dežel v nekatere kraje tostranske državne polovice, je ministerstvo za notranje stvari za Ogersko veljavne določbe raztegnilo tudi na Hrvatsko in Slavonijo in prepovedalo uvažati žive ali zaklane prasce.

Umrli so v Ljubljani:

15. julija: Luka Židan, delavec, 42 let, Tesarske ulice št. 3.

16. julija: Tomaz Jeretina, paznik, 36 let, Krakovske ulice št. 13. — Ivan Gačnik, črevljarjev sin, 18 dnj, Kravja dolina št. 16.

V deželnih bolnicah:

14. julija: Marijana Sedej, sirot, 16 let.

V hiralnici:

14. julija: Marija Pirnat, gostija, 61 let.

V otroških bolnicah:

14. julija: Marijan Zajc, paznikov sin, 5 let.

16. julija: Stanislav Staut, pisarjev sin, 2 meseca.

Dunajska borza

dné 17. julija 1895.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	10	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	30	"
Avstrijska zlata renta	123	"	70	"
Avstrijska kronska renta 4%	100	"	50	"
Ogerska zlata renta 4%	123	"	50	"
Ogerska kronska renta 4%	100	"	05	"
Avstro-ogerske bančne delnice	1073	"	—	"
Kreditne delnice	404	"	50	"
London vista	121	"	45	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	"	40	"
20 mark	11	"	88	"
20 frankov	9	"	64	"
Italijanski bankovci	46	"	05	"
C. kr. cekini	5	"	71	"

Dná 16. julija 1895.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	151	gld.	—	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	195	"	75	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	131	"	50	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. list.	—	"	—	"
Kreditne srečke po 100 gld.	199	"	50	"
Ljubljanske srečke	23	"	—	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	"	50	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	176	"	50	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	541	"	—	"
Papirnati rubelj	1	"	29 1/4	"

Štev. 389.

Razglas.

Po ukazu visokega c. kr. ministerstva za uk in bogičastje se v letočnjem šolskem letu 1894/5 ne bode več nadaljeval pouk in razdeliti je spričevala na podlagi uspehov, ki so jih imeli učenci in učenke do Velikonočnih počitnic.

Oni učenci in učenke, pri katerih je red iz jednega ali več predmetov dvomljiv, bodo v ponedeljek, dné 29. julija, ob 9. uri zjutraj še jedenkrat vprašani iz dotednih predmetov.

V Ljubljani stanujoči učenci in učenke se morajo v petek, dné 19. julija, zglasiti pri podpisanim ravnateljstvu, da dobé svoja spričevala in podpišejo pobotnice, če so imeli kako ustanovo ali podporo.

Vnajni učenci in učenke dobé spričevala po pošti, če niso vživali nikake podpore ali ustanove. Štipendisti pa morajo priti v ponedeljek, dné 29. julija, osebno po spričevala, da ob jednem napravijo potrebne pobotnice.

Učenci in učenke prinesó s seboj denar za koleke in sicer 15 krajc. za nav dna, 1 gold. pa za odhodna spričevala.

Ob jednem mora vsakdo vrniti knjige in druge izposojene šolske predmete, ko pride po spričevalo. Oni, ki dobé spričevala po pošti, vrnejo denar za koleke in izposojene knjige, ko se zglašá za vzprejem v prihodnje šolsko leto.

Vpisovanje za prihodnje šolsko leto se bode vršilo v soboto, dné 14. septembra, od 9. do 12. ure zjutraj in od 3 do 6. ure popoludne ter v nedeljo, dné 15. septembra, od 9. do 11. ure zjutraj. Redni pouk se prične v ponedeljek, dné 16. septembra 1895.

C kr. ravnateljstvo obrtnih strokovnih šol v Ljubljani

dné 16. julija 1895.

Cement

železniške šine, traverze,
cinkasto in pocinkano ploščevino
železo za vezi
kovanje za okna in vrata

sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje, priporoča po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

(442—26)

Glavni trg št. 10. Ljubljana. Glavni trg št. 10.

Karol Kovac
Marija Kovac rojena Meden
poročena.

Stari trg Begunje

dné 15. julija 1895.

(27)

! Nova in koristna iznajdba!

Patentovana v vseh deželah!

C. kr. priv.

aparati za konzerviranje

(894—3) piva

patent „Debetnik“

Neobhodno potreben za vsako gostilno in za zasebnike.

Pivo ostane cele tedne sveže in slastno in ne gubi nič od svojih dobrih svojstev. Aparat je sila jednostaven kar se dostaže manipulacije z njim — ter je tu iključena uporaba ogljikove kislino ali drugih sredstev.

Cena komadu 75 gld.

Ledenja omara od 10 gld. višje.

Cenik in navod o uporabi

pri izdelovalcu

Albinu C. Achtschin-u sen.

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8.

W. Libkowitz & Co., Dunaj, I., Seilerstraße 17.
Zagreb, Illica 30.
Kolesa iz tvornic orožja, Libkowitz- in Brennabor-
Na debelo! Na drobno!
206 premij v vrednosti 21.155 kron.
Preprodajalc in zastavnik se iščajo v vseh krajih. — Cenik
zastonj in poštnine prost. (337—23)
Pnevmatik-kolesa po 120 gld. — Pouk brezplačen.

Mala oznanila.

Pod Trnico št. 2.
**Veliko
zalogo
klobukov**
 priporoča
J. Soklič.
 Pod Trnico št. 2.

Kavarna Mallot
 („Pri Virantu“)
 na Sv. Jakoba trgu.
 Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno posrežbo.
 Z velespoštovanjem
Ivan Lekan,
 kavarnar.
 (96)

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v
slaščičarski in pekovski obrt
 spadajočimi izdelki postreza točno tvrdka
Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21. (94)

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

HOTEL **Ljubljana** (182)
Sv. Petra cesta št. 9.
 V središči mesta, blizu južnega kolodvora, poštnega in brzovognega urada.
 Izborna, cenena restavracija.
 Ukusna jedila, pristni dolenski oviček. — Salon za veselice. — Po leti lep senčnat vrt. — Gg. trgovskim potnikom dovoljujejo se znižane cene.
 Omnibus k vsakemu vlaku.
LLOYD
 20 elegantno urejenih sob.
 Karol Počivaunik, hotelir.

A. KUNST
 Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (99)
 lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izberi.
 Vsakečna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

10 gld. samo stane pri meni fin modroc na pere-sil (Feder-matratz) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocev z onimi, kot jih n. pr. tukajšnji mizarji nepopoloma izvršene ponujajo. **Zimutce** od 1. do 30 gld.; divani, otomani, garniture in vsa tapetniška dela po najnižji ceni.
Tapetniška kupčija OBREZA
 v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 1.

IVAN JAX
 v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
 Tovarniška zaloga
 šivalnih strojev
 in velocipedov.
 Ceniki (104)
 zastonj in poštnine prosto.

Uran & Večaj
 Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
 priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov
 in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (107)

Mehanik
 (111) **Ivan Škerl**
 Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani
 priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vseh v njegovo stroko spadajočih del po pravifik, kakor šivalnih strojev, velocipedov i. t. d. po najnižjih cenah.
 Vnajna naročila se točno izvršujejo.

G. Tönnies
 v Ljubljani.
 Tovarna za stroje, železo in kovino-livnica.
 Izdeluje kot posebnost:
vse vrste strojev za lesoreznicice in žage. (112)
 Prevzame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši cestni, slučajno turbine in vodna kolesa.

**Zajamčeno pristni kranjski
brinjevec**
 liter po gld. 1.20 in
m edenovec
 liter po gld. 1.—, ki ga priporočajo zdravnik, pri (116)
Oroslav Dolencu
 Trgovina z voščenino in medom
 Ljubljana, Gledališke ulice 10.

J. J. NAGLAS lets
 ljeni 1847.
 tovarna pohištva
 v Ljubljani, Turški trg št. 7 in
 Gospodske ulice (Knežji dvorec).
 Zaloga jednostavnega in najfinijega lesene in oblazinjenega pohištva, zrcal, strugarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zavés, odej, preprog, zastiral na valjcih, polknov (žaluziji). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (102)

M. KUNG
 krojaško obrtovanje
 Gospodske ulice št. 7 v Ljubljani
 priporoča svoje izborne izdelke civilnih in uniformskih oblačil po meri.
 Bogata izber dobrega modnega blaga je vedno v zalogi; vzprejemajo se po tudi naročili s pridejanim blagom.
 Fini in pravilni kroj, izborni delo in ceno postrežbo jamči obče znana zmožnost in solidnost tvrdke. (119)

Fran Detter
 Ljubljana, Stari trg štev. 1.
 Prva in najstarejša zaloga
 šivalnih strojev.
 Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji, kakor slamoreznicice, mlatilnice i. t. d.
 Ceniki zastonj in poštnine prosto.

Sukneno blago
 in ostanki
 se prodaja po najnižjih cenah pri
Hugonu Ihl-u
 v Ljubljani, Pred škofijo št. 2.

Fr. Kaiser
 puškar v Ljubljani,
 Šelenburgove ulice št. 6 (98)
 priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potreščin za lovce. Specijalitete v ekspreznih puškah in ptičaricah, ki jih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Slavko Gärtner
 krojaštvo
 Sv. Petra cesta št. 71 Škofje ulice št. 2
 priporoča svojo delavnico v obilen poset, zagotavlja solidno in točno postrežbo po nizki ceni. Moške obleke izdeluje od 3 gld. naprej. Osnajšo se cele obleke in posamezni kosi. Stalnim naročnikom krpanje brezplačno. Gg. dijakom znatno znižane cene. Za jesensko sezono bodo moja delavnica razširjena in z dobrimi močmi preskrbljena, da mi bode morebiti ustrežati vsem zahtevam če naročnikov.

Brata Eberl
 Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
 Slikarja napisov,
 stavbinska in pohištvena pleskarja.
 Tovarna za oljnate barve, lak
 in pokost. (106)
 Glavni zastop Barthelli-jevega originalnega karbolineja. Maščoba
 za konjska kopita in usnje.

ANTON KOŠIR
 v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg jug. kolodvora
 priporoča svojo zalogo (110)
 izvrstnih jermenov za stroje po najnižjih cenah, ravno tako
 jermenova za šivati in vezati.
 Kovček „en gross“ gg. trgovcem
 po najnižjih tovarniških cenah.

J. Hafner-jeva pivarna
 Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.
 Zaloga Gösskega marčnega piva
 v sodčkah in steklenicah.
 Priznano izvrstna restavracija z veliko
 dverano za koncerte itd. in lepim
 vrtom. (114)
 Keglišče je na razpolago.
 Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Anton Presker
 v Ljubljani
 na Sv. Petra cesti štev. 16
 priporoča svojo veliko zalogo gotovi oblik za gospode in dečke, joplo za gospe, plaščev za gospe, ne-premodljivih havelokov itd.
 Oblike po meri se po najnižjih uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (118)

Fotografična povjemnica
J. ARMIC
 Ljubljana (121)
 Marije Terezije cesta št. 5.

Komi

izučen v trgovini s mešanim blagom in železnino ter z dobrimi spričevali se isče.
Ponudbe pod šifro „K. J.“ vzprejema upravnštvo „Slov. Naroda“. (910—2)

Prodá se takoj več ledů.
Kje? pove upravnštvo „Slov. Naroda“. (925—1)

Hiša št. 138

na Sv. Martina cesti v Mariboru na desnem bregu Drave
ki je 12 let dava prosta, z 1/3 oralom zemljišča, se zaradi odpotovanja pod ugodnimi pogoji iz proste roke **proda**. Ponud je upravnštvo „Slov. Naroda“. (902—2)

Veternice (žaluzije) lesena in platnena zastirala (roletne)

vseh vrst, najmočnejše in najtrpežnejše blago, brez konkurence in po najnižji ceni. Naroča se jedino le pri tovarniškem zastopniku gospodu **Andreju Hallekarju** (875—6) v Gruberjevih ulicah štev. 1 in se zamore gospodom hišnim gospodarjem in p. n. občinstvu posebno pri zgradbi novih stavb najbolje priporočati. — Vzorec so tu na blagovoljni ogled, na zahtevanje se tudi na dom pošljejo. — Za naročila zadostuje dopisnica.

Elegantni album →
→ **Ljubljana po potresu**
in cesar v Ljubljani, s 16 jako zanimivimi podobami ljubljanskih razvalin, v platno vezan in pozlačen, kot najlepši vseh do sedaj izišlih, po jake nizki ceni **samo 40 kr.** in opis potresa zraven zastonj. — Ilustrovane knjižice po 20 kr., več skupaj pa ceneje.

Zahaja naj se le **Paulinov elegantni album** ali ilustrovana knjižica, ki se dobivata po vseh knjigarnah. V blagohotno naročevanje se priporoča **Jos. Paulin** v Ljubljani. (843—7)

Tovarna parketov

v Solkanu pri Gorici.

Naznanjam vsem gospodom lesnim trgovcem, posebno nim, kateri trgujejo s hrastovi, da naša tovarna kupuje hrastove deščice

na vagone in jih prevzame tudi od 15 do 20 vagonov. — Kupčija se sklene za celo leto. (827—8)

Želodčne kapljice

koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom Marijincelske kapljice.

Priporoča jih **Lekarna Trnkóczy** zraven rotovža v Ljubljani. (822—28)

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetji.

Komi

popolnoma izuren v trgovini z mešanim blagom (manufakturno in špecijsko blago), tako da bi samostalno vodil trgovino, **vzprejme se proti dobremu planetu**. — Nastop službe dné 1. avgusta. — Več pove upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (898—3)

Prodajalnica

na prav dobro obiskovanem prostoru se s 1. avgustom 1895 odda v najem. Več se poizvē pri lastniku na Sv. Petra cesti št. 2.

Lepa debela krava

Möllthalske pasmine s teletom je na prodaj pri hiši št. 15 na Rimski cesti. (918—3)

Posestvo na prodaj!

Okoli **70 oralov sveta**, ponajveč gozda, jednonadstropna hiša, gospodarska poslopja, vse v prav dobrem stanju, jedno uro od Kranja, **se proda**. Pogoji prav ugodni.

Več pové gosp. **Anton Klein**, posetnik in lastnik tiskarne v Ljubljani. (911—2)

Podružnica v Ljubljani
zagrebškega stavbnega podjetništva
Pilar, Mally & Bauda
arhitekt, inženirji in mestni stavbeni mojstri.

Tehnični bureau: (726—22)
Trubarjeve ulice št. 1 (blizu St. Jakobskega mostu). Ure za dogovore od 2. do 3. ure popoludne.

Prevzemanje in izvrševanje načrtov, projektov, proračunov stroškov, novih zgradičin prezidav sploh stavbnih del vsake vrste.

Naznanilo o preselitvi.

S tem uljudno naznanjam svojim p. n. naročiteljem in odjemalcem, da se od danes naprej prodajalnični prostori, in sicer oba oddelka za trgovino en gros in en detail, moje

trgovine z manufakturnim blagom

nahajajo

v veliki baraki na Kongresnem trgu

nasproti poslopju filharmoničnega društva

ki je bila nalašč v to sorho novo zgrajena.

V Ljubljani, dné 13. julija 1895.

Z velespoštovanjem

J. C. Mayer.

(916—2)